

Gid Fòmasyon

Ti gid sa a pou fòmasyon yo.

Li esplike koman fòmasyon an kapab fèt, avèk ki sipò (sa k'ap nan men stajiyè yo toujou souliye) epi ki kesyon oubyen egzèsis pou li bay fè stajiyè yo.

Anvan li komanse l'ap fòme de gwoup de 4 a 5 moun o aza (pa egzanm tiraj o sò).

L'ap esplike prensip jwèt la pou lè gen ti egzèsis ak kesyon : Rekonpans = 1 ti « enfo + » sou kafe a pou chak bòn repons.

1. Istwa kafe a nan mond la

Fòmasyon a ap esplike orijin kafe a, diferans ant Arabika ak Robusta.

Lè l fini l'ap desine kat mond la sou tablo a epi mande volontè pou l vin trase pakou kafe a (sòti an Etyopi rive Ayiti). → 1 ti « enfo + »

2. Peyi pwodiktè ak konsomatè

Fòmasyon ap esplike enpòtans filiyè kafe a nan mond la (prodiktè / komèsan detay...) epi l'ap kite stajiyè yo analyze ti imaj ki reprezante peyi pwodiktè ak konsomatè yo.

Stajiyè yo ap bay 3 pi gwo pwodiktè kafe nan mond la ? Y'ap estime plas Ayiti a ? 3 pi gwo konsomatè nan mond la ?

Repons yo se : Brezil, Viet Nam, Kolonbi / Ayiti = 0,3% pwodiksyon mondyal pami pi piti yo / Etazini, Brezil, Allemagne

Kesyon pou stajiyè yo reflechi ansanm ak fòmasyon a :

1. Bay 6 diferans ki egziste ant Arabika ak Robusta (→ 1 ti « enfo + » pou sa ki bay plis repons jis)
2. Kisa yon Bous ye ? fonksyonman li ? Ki Bous ki konsène kafe pile ki konn sòti Ayiti ? (→ 1 ti « enfo + » pou sa ki bay plis repons jis)

Repons :

1.

	Arabika	Robusta
Altitud	mwayèn / wot	bas/ mwayèn
Orijin	Etyopi, Lwès peyi Lafrik	Golf Ginen, Lès peyi Lafrik
% Pwodiksyon mondyal	75%	35%
Bous	New York	Londres
Kafein	-	+
Kalite	+	-

2. Yon enstitisyon ki konn resevwa tout enfòmasyon sou òf ak demann nan mond la pou yon danre tankou kafe klasik yo. Pri yo fikse an fonksyon de kritè sa yo.

3. Istwa kafe a an Ayiti

Fòmasyon a ap mande stajiyè yo si yo konnen istwa kafe a nan peyi a. Kiyès ki vin avèk li ? Kote li te plis espòte ? Kisa ki fè kafe a pèdi plas li ?

→ *brainstorming*, echanj, deba / fòmasyon ap note enfòmasyon yo sou tablo a

L'ap rebran temwaniyaj yo pou esplike sak te pase depi 1750 epi evolisyon pri kafe a an Ayiti ak enflasyon evolisyon mondyal la :

Pwen istorik yo :

1. Jeswit / 1750	9. 20 espotatè (70-80) → 4 jodia pou kafe klasik la (=85%)
2. Pi fò kafe te konn ale Lafrans	10.6 torefaktè pou 20 000 sak
3. Dèt endepandans / kafe	11. Dominiken = 26% prod. Nasyonal
4. 1850 : Ayiti = n°1	12. Ogmantasyon konsomasyon nasyonal
5. 1962 / OIC / quotas / fini 1989	13. Diminisyon sifas jaden kafe depi 1958
6. Chanjman politik Divalye	
7. Ogmantasyon pwodiksyon mondyal (Brezil, Viet Nam)	
8. Diminisyon pri bous la	

4. Mache kafe kalite an Ayiti e nan mond la

Fòmasyon a mande stajiyè yo :

- Poukisa kafe Kawo a vann pi chè pase pri bous New York ?
- Ki diferans ak kafe ki te konn prepare lontan an ?
- Kote kafe ke plantè yo vann sou mache lokal la ale ?

Stajiyè yo gen pou yo rekòte diferan enfòmasyon (an gwoup) ki sou pakè kafe yo epi klase yo an fonksyon de logo ak lòt endis yo wè sou yo. Y'ap sèvi ak tablo "kafe toupatou" a.

→ 1 ti « enfo + » pou gwoup ki kapab fè diferans epi defini 4 kategori kafe (prensip, pri, kalite/preparasyon...)

Fòmasyon a konplete repons yo pou esplike diferans ant mache klasik la ak mache altènatif yo (prensip ekritab, gòmè, òganik, pri, bous la, elatriye...)

Gwoup Stajiyè yo ap lokalize diferan kafe kalite sou kat mond la.

→ 1 ti « enfo + » pou gwoup ki lokalize pi fò ladan yo

Fòmasyon a mande gwoup yo :

- ki rezo koperativ/asosyasyon yo konnen ki egziste an Ayiti ki volim pou chak (sonje 1 kontènè = 33 000 liv (anviwon) = 250 rive 275 sak 120 liv)
- ki mache yo touche
- konbyen sant trètman final

Après fòmasyon a ap ka konplete repons yo.

1. Stajiyè yo ap lokalize e nome zòn ak rezo yo (+izin trètman final) sou kat peyi a

→ 1 ti « enfo + » pou gwoup ki kapab lokalize pi fò nan aspè sa yo

2. Stajiyè yo ap analize grafik « fwomaj » ke fòmasyon a desine sou tablo a

- Ki pousantaj kafe aiysyen ki konsome nan peyi a ?
- ki pousantaj sou mache altènatif (koperativ) ?

→ Fòmasyon ap prezante pri vant diferan Rezo yo :

L'ap trase tablo a epi ranpli ak enfòmasyon ki soti diferan rezo yo.

L'ap esplike tou ke transpò a kalkile an fonksyon de depans asosyasyon Kawo yo konn genyen epi distans avèk izin trètman final yo.

Tout sa ki ekri nan ba tablo a se pou l kalkile epi esplike kalkil yo ak stajiyè yo.

Mache / Rezo	Lokal	RECOCARNO	COOPACVOD	FACN
"Prix de revient" = (depans nesèsè)				
Acha	20,00	25,00	25,00	25,00
Prep. Aso.	3,50	4,26	4,26	4,26
Transpò	2,08	2,96	2,96	2,59
Enterè kredi	3,84	4,83	4,83	4,46
Frè Trèt. Final	4,17	6,00	6,00	5,60
Total "Prix de revient"	33,59	43,06	43,06	41,91
Ipotèz	100% pile	90 % ekitab 10% triyaj	90% òganik 10% triyaj	30% ekitab 60% gòmè 10% triyaj
Pri vant	32,50	46,79	51,34	62,19
Benefis	-1,09	3,73	8,28	20,27
Pri inik	x	27,61	30,80	39,19

Nou konsidere :

1\$us=36 goud

Pri vant triaj sou mache lokal la = 25 goud/ liv kafe vè

Pri vant ekitab (Max Havelaar) = 1,26 \$us/liv kafe vè

Pri vant gòmè (Haitian Bleu) = 2,40 \$us/liv kafe vè (pa bliye retire 20% Rwaiyalitiz ladann)

1 mamit seriz => 1,35 liv kafe vè (an mwayèn) pou ou jwenn kantite kafe vè fòk ou retire 20% ladann.

Pri inik la = pri acha + 70% nan benefis la

1 mamit seriz bay 1,3 liv kafe pile

Après fòmasyon a ap mande stajiyè yo pou yo analize rezilta e di ki rezo ki parèt pi bon jounen jodia.

→ Chak gwoup stajiyè ap fè egzèsis kalkil la pou 2 kalite kafe nan FACN

Repons : → 1 ti « enfo + » pou tout gwoup yo

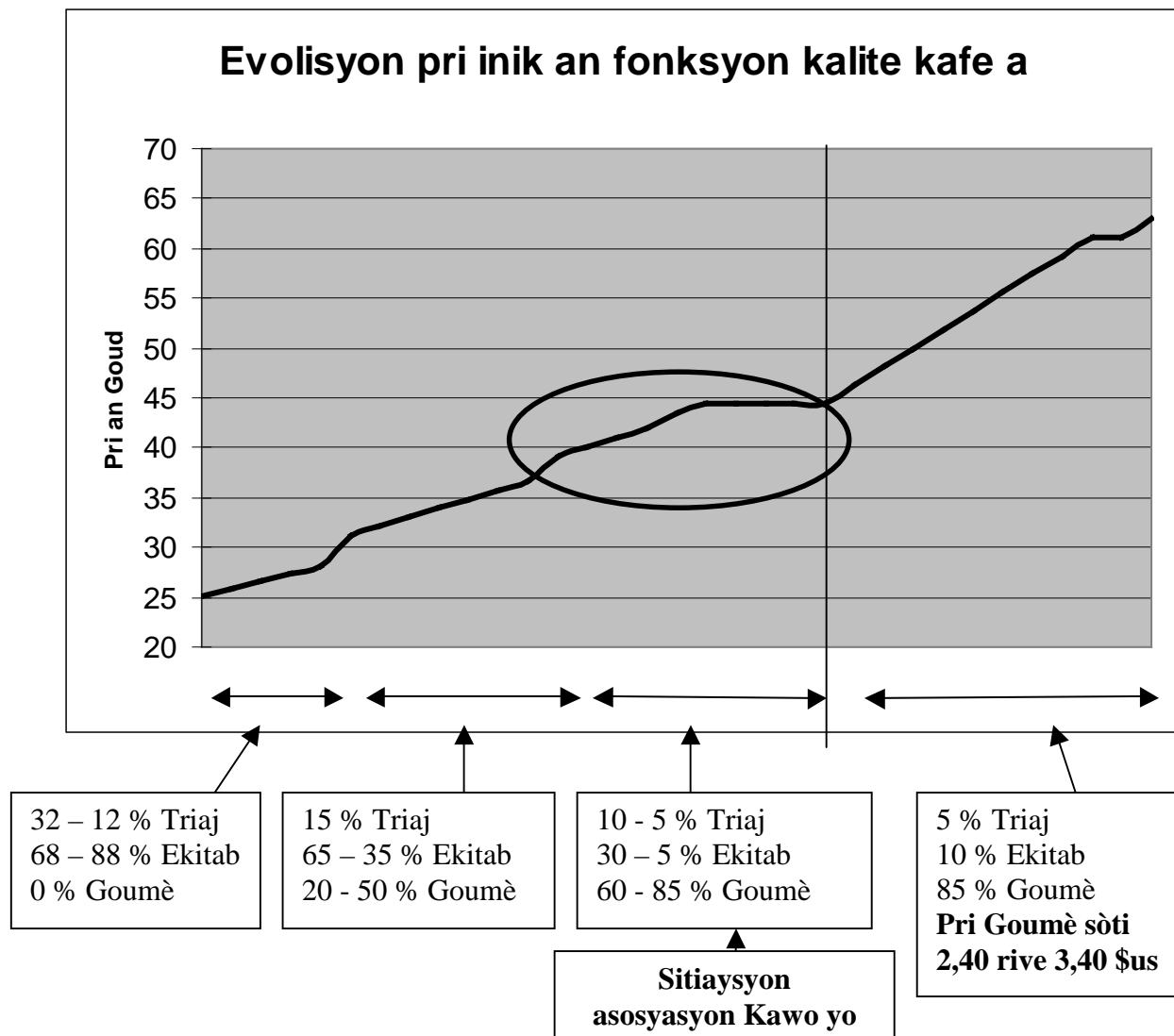
- prix de revient 1 et 2 = 41,91 Gds

- pri vant 1: kafe vè pou yon mamit = $1,35 - (1,35 \times 0,2) = 1,08$ liv donk pri vant 1
 $= (0,40 \times 1,08 \times 1,26 \text{us} \times 36 \text{G}) + (0,40 \times 2,40 \text{us} \times 36 \text{G} \times 0,80) + (0,20 \times 1,08 \times 25 \text{Gds}) = 52,16$
 donk benefis 1 = $52,16 - 41,91 = 10,24$ G et donk pri inik 1 = $25 + (0,70 \times 10,24) = 32,17$

- pri vant 2 : pri vant 2 = 65,85 donk benefis 2 = 23,94 G e pri inik 2 = 41,76

Après a fòmasyon a ap mande yo kisa ki fè diferans la ant 2 pri inik yo. Epi l'ap fè yo reflechi sou rezilta kalite asosyasyon kawo yo konn gen (70% goumè, 20% ekitab, 10% triaj : sa bay yon pri inik ki nan 41 Gds).

L'ap montre yo ke li difisil pou pri inik la ogmante anpil pou tèt pri vant la ki toujou rete menm pou lenstan. Se pou sa l'ap desine grafik sa sou tablo a.

Negosyasyon ogmantasyon pri a pa fasil e li mande tan. Fòs ki nesesè pou kapab asosyasyon yo ka negosye se :

1. kontinye kenbe zefò sou kalite a pou bay yon pwodi ki toujou menm wòt kalite
2. fè tout sa ki posib pou kantite trète yo ogmante konsa y'ap gen yon « vrè pwa », yon pi gwo valè.

5. Konklisyon

Fòmasyon a ap mande tout gwoup yo pou yo fè yon rale sou diferan pwèn kle yo aprann pandan fòmasyon an.

Epi y'ap debat sou fòmasyon an (kalite, deba...) sa yo plis konprann sa ki plis difisil.

Stajiyè (dirijan/ekip) ap reflechi kijan pou yo ta fè fòmasyon an ak gwoupman / delege ?

Gid fòmasyon komèsyalizasyon kafe– Sesyon 1

Rapò sou fòmasyon an ap fèt sou modèl sa a.

Fòmateur :

Lokalite :

Dat :

Pou moun ki te bay prèv li konnen ekri TB, B oubyen AB

Non ak Siyati	Wòl / Asosyasyon	Pakou kafe pou rive Ayiti	Peyi pwodikè ak konsomatè	6 diferans ant Arabika ak Robusta	Definisyon Bous la	Diferans 4 kategori mache (Tablo kafe toutpatou)	Kapab lokalize diferan zòn ak rezon kafeyè yo	Kapab fè kalkil "prix de revient"	Kapab fè kalkil pri vant	Kapab fè kalkil pri inik	Apresyasyon jeneral (P- / P+ / A- / A+)

Komantè stajiyè yo :

Remak fòmateur a :